

Assessments Australia တာ်နု်လီၤကတီၤဆိကိၣ်ခိၣ်ထံးလံာ်ဆုၢ်ခီ မိၢ်ပၢ်/ပုၤကွၢ်ထွဲတၢ်
တၢ်ကတီၤအဂီၢ်တၢ်ကူၤစါယါဘျါအတၢ်သမံသမိး

ဆူမိၢ်ပၢ်/ပုၤကွၢ်ထွဲတၢ်အအိၣ်

န့ၣ်ဘၣ်တၢ်ဆုၢ်ခီဃီအီၤလၢတၢ်ကတီၤဒီး/မ့တမ့ၢ်ကျိၣ်အတၢ်သမံသမိးဒ်သိးကထံၣ်ဘၣ်မ့ၢ်တၢ်သ့တၢ်ဘၣ်တဖၣ်အံၤမၤ
ဘၣ်ဒ်ဘၣ်ထံးဝဲအတၢ်မၤလိဒီးန့ၣ်ပုၤန့ၣ်ဆူကိၣ်အပူၤဒ်လဲၣ်အဂ့ၢ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်သမံသမိးမ့ၢ်ဝဲတၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့အကျိၣ်စ့
တၢ်မၤစၢၤအတၢ်ကွၢ်ကဒါက့ၤအကျါတခါလၢကျိၣ်အတၢ်တဘၣ်လီၤဘၣ်စးနးဒိၣ်အဂီၢ်ဃုၣ်ဒီးတၢ်လိၣ်လၢကဖံးမၤတၢ်အ
ဒိၣ်အမ့ၢ်အဂီၢ်လီၤ.

တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤဘၣ်ဃးဒီးတၢ်မၤအကျါအကျဲအံၤအိၣ်ဝဲဖဲလံာ်ကဘျးပၢ်လၢအပိၣ်ထွဲထီၣ်အခံတဖၣ်အပူၤ, ဒီးနကလိၣ်
မၤပုၤလံာ်တကီၢ်အံၤဒီးလံာ်ပျဲအဂီၢ်လီၤ.

ဝံသးစူၤမၤပုၤလံာ်တကီၢ်အံၤဒီးတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤအါအါတသ့ဖဲအသ့ကတၢ်ဒီးဆုၢ်ကဒါက့ၤဆူန့ၣ်အကိၣ်န့ၣ်တက့ၢ်. တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်
ကျိၤလၢနဟ့ၣ်ထီၣ်ကမၤစၢၤပုၤလၢကဆၢတဲာ်ဝဲတၢ်သမံသမိးန့ၣ်မ့ၢ်တၢ်မၤအီၤလၢAssessments Australia သ့တသ့အဂ့ၢ်
န့ၣ်လီၤ. တၢ်ဂ့ၢ်ကီၤခဲလၢအပူၤကွၢ်တဖၣ်မ့ၢ်တၢ်အကျါဒိၣ်လၢကမၤတၢ်ဆၢတဲာ်အဂီၢ်, အဃိမ့ၢ်တၢ်အဂ့ၢ်ကတၢ်လၢနကဟ့ၣ်
ထီၣ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤအါအါကတၢ်တသ့ဖဲအသ့န့ၣ်လီၤ.

တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤလၢနဟ့ၣ်ထီၣ်ပုၤအံၤကပၣ်ဃုၣ်လၢပလံာ်ပၢ်ဖျါတဖၣ်အပူၤဒီးကမၤစၢၤပုၤလၢကဟ့ၣ်ထီၣ်တၢ်သမံသမိး
လၢအဘၣ်ကတၢ်ဒီးအလၢပုၤလၢနဖိအတၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့တၢ်လိၣ်အဖိခိၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤလၢက့ၢ်စ့ၢ်ကီးကပၣ်
ဃုၣ်ဖဲလံာ်ပၢ်ဖျါအပူၤန့ၣ်လီၤ.

လံာ်တကီၢ်အံၤတၢ်မၤအီၤလၢတၢ်ကဘၣ်မၤပုၤထီၣ်အီၤလၢနီၤဖျါထၢၣ်အပူၤန့ၣ်လီၤ. နမ့ၢ်အဲၣ်ဒီးမၤပုၤထီၣ်အီၤ
လၢစုန့ၣ်, ကိၣ်ကဟ့ၣ်လီၤနလံာ်တကီၢ်အဒိအဂၤတဘျးသ့ဝဲလီၤ. တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤလၢက့ၢ်အအိၣ်စ့ၢ်ကီး
ကပၣ်ဃုၣ်လၢလံာ်ပၢ်ဖျါအပူၤန့ၣ်လီၤ.

တၢ်မၤအကျါအကျဲအံၤအဖိခိၣ်န့ၣ်တၢ်သံကွၢ်မ့ၢ်အိၣ်တမံၤမံၤ,မ့တမ့ၢ်မ့ၢ်လိၣ်ဘၣ်တၢ်မၤစၢၤလၢကမၤပုၤလံာ်တကီၢ်တဘျး
အံၤန့ၣ်, ဝံသးစူၤဆဲးကျိးကိၣ်, မ့တမ့ၢ်တၢ်သမံသမိး(Assessments Australia) ဖဲ ၀၃ ၉၆၇၈ ၅၁၀၀ မ့တမ့ၢ်အံၤမ့(လ)ဆူ
PSD-AS@assessments.com.au တက့ၢ်. ကိၣ်ကရဲၣ်ကျဲၤန့ၣ်ပုၤကျိးထံတၢ်တဂၤလၢကမၤစၢၤန့ၣ်လၢမၤပုၤထီၣ်လံာ်တကီၢ်
အံၤလၢအဲကလံးကျိၣ်န့ၣ်သ့လီၤ.

တၢ်ဘျး
Assessments Australia Team
[Students with Disability Assessment Service website](#)

တက်ကတိကူစါယါဘျါအတင်သမံသမိးဃုာ်ဒီး Assessments Australia- တင်ဂုာ်တင်ကျါလၢမိာ်ပာ်/ပုၤကွၢ်ထွဲတင်တဖၣ်အဂီၢ်

Assessments Australia မ့ၢ်မတၤလဲာ်.

Assessments Australia, မ့ၢ် MAX အတင်ဃုာ်လီၤတင်ဂုာ်ကီၢ်အကျါတခါ, မ့ၢ်ခိဖနံၤတဖျါၣ်လၢအသဘျုးလၢအတင်ဒုာ်ဝဲ
လၢအသမံသမိးကိဖိတဖၣ်လၢကဆိာ်ထွဲကိဃုာ်ဒီးလံာ်ပတံထီၣ်လၢတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျါလၢကိဖိလၢအအိၣ်ဒီးသးခိၣ်န့ၣ်
ကွၢ်ဂီၤတလၢပုၤဒီးတၢ်ဒုးပုၤဃုာ်ဃုာ်ပုၤလၢအအိၣ်ဒီးသးခိၣ်န့ၣ်ကွၢ်ဂီၤတလၢပုၤအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်မၤစၢၤကရၢအံၤတၢ်ဟ့ၣ်ထီၣ်အီၤလၢတ
အိၣ်ဒီးတၢ်လၢာ်ဘျုးလၢာ်စ့ၤလၢကိဃုာ်ဒီးဟံၣ်ဖိဃီဖိအအိၣ်ဒီးဖျါတၢ်အာ်လီၤဃးဃာ်ဃာ်ဒီးတၢ်ကုာ်ဘၣ်ကုာ်သ့ဝဲကျါ (DE) န့ၣ်လီၤ

ဘၣ်မနုၤလၢတၢ်ဆုၢ်ခိဃီယဖိလၢတၢ်သမံသမိးအဂီၢ်လဲာ်.

နဖိဘၣ်တၢ်ဆုၢ်ခိဃီယဖိလၢတၢ်သမံသမိးအဂီၢ်ခိဖျါတၢ်ဘၣ်ယိာ်အိၣ်ဝဲလၢအတၢ်မၤလိအပူၤဒီးကမ့ၢ်ဘၣ်ဖုးအကျိာ်တၢ်တဘျုးလီၢ်ဘၣ်
စး_____ မ့တမ့ၢ်ကျိာ်အတၢ်တဘျုးလီၢ်ဘၣ်စးလၢအဒုးကဲထီၣ် တၢ်ဆဲးကျိးအတၢ်လိာ်ဘၣ်သဘံဘၣ်တဖၣ် န့ၣ်လီၤ.
ဖိသၣ်တနီၤအိၣ်ဒီးတၢ်ဂုာ်ကီၢ်ခဲဃုာ်ဒီးတၢ်ကတိတၢ်ဒီး/တၢ်နၢပာ်တၢ်န့ၣ်လီၤတဖၣ်, တၢ်ကတိတဖျါဒီးတၢ်ကတိ
ကျါတဖၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်အံၤကမ့ၢ်တၢ်ဂုာ်ကီၢ်ခဲလၢအဝဲသ့ၣ်အဂီၢ်လၢကမၤလိန့ၣ်တၢ်ဒီးမၤဃုာ်တၢ်ဒီးပုၤအဂၤလၢကိန့ၣ်လီၤ.
ကျိာ်အတၢ်တဘျုးလီၢ်ဘၣ်စးမ့ၢ်နးဒိာ်လၢကဲာ်ဆိးန့ၣ်နဖိကလိာ်အါထီၣ်တၢ်ဆိာ်ထွဲလၢအတၢ်မၤလိအပူၤန့ၣ်လီၤ.

တၢ်သမံသမိးကမ့ၢ်ဝဲ-

- ကွၢ်ဝဲနဖိအကျိာ်လၢတၢ်တုၤလိာ်အီၤသ့ မ့တမ့ၢ်နဖိအတၢ်နၢပာ်ပုၤအဂၤကတိတၢ်ဒ်လဲာ်အဂီၢ်
- ကွၢ်ဝဲနဖိအတၢ်ပာ်ဖျါထီၣ်အကျိာ် မ့တမ့ၢ်နဖိသ့ဝဲတၢ်ကတိကျါလၢကတဲတၢ်ဒီးတၢ်လၢအအိၣ်ဒီးတဲတၢ်ဒ်လဲာ်အဂီၢ်
- ကွၢ်ဝဲတၢ်မၤလိအတၢ်ကီၢ်လီၤဆီလိာ်အသးတဖၣ်လၢတၢ်သ့ဝဲ
သးခိၣ်န့ၣ်တၢ်သ့ၣ်ညါ(တၢ်ဆိကမိာ်လၢကဃုာ်လီၤတၢ်ဂုာ်ကီၢ်)အတၢ်သမံသမိး
လၢကမၤစၢၤပုၤလၢကနၢပာ်ဘၣ်မနုၤလၢနဖိအိၣ်ဒီးတၢ်ကီၢ်တၢ်ခဲလၢကိအပူၤန့ၣ်လဲာ်အဂုၢ်လီၤ.
- သံကွၢ်ဘၣ်ဃးနဖိအဂုၢ်လၢအပူၤကွံာ်, ဒ်အမ့ၢ်အဝဲသ့ၣ်ကတိထီၣ်တၢ်သီအခါဒီးကျိာ်အတၢ်ဒိာ်ထီၣ်, မ့ၢ်အဝဲသ့ၣ်
ကတိအဲကလံးကျိာ်ယံာ်လံထဲလဲာ်, အနၢဟူတၢ်အတၢ်ကီၢ်တၢ်ခဲတဖၣ်ဒီးအတၢ်သမံသမိးလၢအပူၤကွံာ်ဒီး/မ့တမ့ၢ်တၢ်သ့ၣ်
ညါဆီလၢတၢ်ဆိာ်ထွဲအဂီၢ်
- ကတိတၢ်ဒီးနၢဒီးပုၤအဂၤတဖၣ်လၢအသ့ၣ်ညါနဖိဂ့ၤဂ့ၤတဖၣ်

ဖိသၣ်အိၣ်ထဲစ့ၤလၢအအိၣ်ဒီး တၢ်သဘံဘၣ်လၢတၢ်ဆဲးကျိးလိာ်သးအပူၤ န့ၣ်လီၤ. တၢ်အံၤအခိပညီမ့ၢ်ဝဲအဝဲသ့ၣ်အိၣ်
ဒီးတၢ်ဂုာ်ကီၢ်တဲးဖိမ့တမ့ၢ်တၢ်ကတိလၢကီၢ်ဒိာ်ဝဲလၢတၢ်ကနၢပာ်အီၤအဂီၢ်လီၤ. တၢ်အဒိတခါမ့ၢ်ဝဲ တၢ်ကတိအကလုာ်သီၣ်
လၢတဘျုးလီၢ်ဘၣ်စးဒိာ်ဒိာ်ကလဲာ်ခိဖျါ တၢ်ကတိအတၢ်ဂုာ်ကီၢ် (apraxia of speech) (CAS), လၢအမၤဘၣ်ဒိအတၢ်သ့တၢ်

ဘာလကကတိတၢ်ရှဲရှဲအဂီၢ်ဒီးဆဲးကျိးလိာ်သးဒီးပုၤအဂၤတဖၣ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.တၢ်ကတိၤအဂီၢ်မ့ၢ်လိာ်ဝဲတၢ်သမံသမိးန့ၣ်, ပကကွၢ်နဖိအမၤသီၣ်ကလုာ်ဒဲလဲၣ်, ပာ်ဖျိာ်ယုာ်တၢ်ကလုာ်တဖၣ်တပူၤဃီလၢကမၤကဲထီၣ်တၢ်ကတိၤဖျါၣ်, ဒီးအတၢ်ကတိၤထူၣ်ပျါ တဖၣ်မၤတၢ်ဒဲလဲၣ်န့ၣ်လီၤ. CAS န့ၣ်လီၤဆီလိာ်အသးဒီးတၢ်ကိတၢ်ဂ့ၢ်ကီၤလၢအအိၣ်ဒီးဖိသၣ်အါဒဲအါဂၤ, ဒီးတကဲထီၣ် ညီန့ၢ်အသးဘၣ်န့ၣ်လီၤ. နတၢ်သံကွၢ်ဘၣ်ဃးတၢ်သမံသမိးအကျိၤအကျဲမ့ၢ်အိၣ်န့ၣ်, ဝံသးစူၤဆဲးကျိးကိမ့တမ့ၢ်ပရူဖဲ (၀၃) ၉၆၇၈ ၅၁၀၀ တက့ၢ်.

တၢ်ဆုၤအိၣ်အတၢ်မၤအကျိၤအကျဲ
နဖိအကျိၤဆဲးကျိးပုၤလၢကမၤတၢ်ဆုၤအိၣ်အံၤအဂီၢ်လီၤ.ပလိာ်မၤန့ၢ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤလၢနဒီးကိမ့အိၣ်လၢကထံၣ်ဘၣ်မ့ၢ် Assessments Australia မ့ၢ်ပုၤအဂ့ၢ်ကတၢ်လၢကမၤတၢ်သမံသမိးအံၤလီၤ. ကိမ့မၤစၢၤန့ၢ်လၢကမၤပုၤလံာ်တကီၢ်အံၤဖဲ လိာ်ဘၣ်တၢ်မၤစၢၤန့ၢ်သ့ဝဲလီၤ.တဘျီတခါတၢ်သမံသမိးခိဖျိပတၢ်မၤစၢၤကရၢတမ့ၢ်ဘၣ်ဖုးကျဲအဂ့ၢ်ကတၢ်လၢနဖိအဂီၢ်ဘၣ်သ့ၣ်သ့ၣ် လီၤ. ပမ့ၢ်ဆိမိာ်လၢမ့ၢ်တၢ်ဂ့ၢ်အံၤသၢပျါ, ပကဒုးသ့ၣ်ညါကိ, ဒီးဘၣ်မနုၤအဂ့ၢ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်သမံသမိးအကျိၤအကျဲ
ပကရဲၣ်ကျဲၤမၤန့ၢ်နဖိလၢကအိၣ်ဒီးကျိာ်ဒီး/မ့တမ့ၢ်တၢ်ကတိၤအတၢ်သမံသမိးအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.ပုၤလၢအကူၤစါယါဘျါတၢ်ကတိၤတဂၤအိၣ် ဒီးတၢ်သိၣ်လိာ်ဆီဒီးမ့ၢ်သရၣ်ဒိၣ်သမၤထီလၢအဖျိတီၤပတီၢ်အထီကတၢ်တဂၤလၢကသမံသမိးနဖိအကျိၣ်ဒီးတၢ်ကတိၤအတၢ်သ့တၢ် ဘၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

ဘၣ်တဘၣ်ပကရဲၣ်ကျဲၤမၤစၢၤကီးခိၣ်န့ၣ်တၢ်သ့ၣ်ညါ(တၢ်ဆိမိာ်ဒီးတၢ်ဘျီတၢ်ဂ့ၢ်ကီၤ)အတၢ်သမံသမိးဖဲအမ့ၢ်တမၤဘၣ်ဝဲဒီးလၢအပူၤကွံာ် ဝဲခဲန့ၣ်ဒီးဘၣ်န့ၣ်လီၤ.သးခိၣ်န့ၣ်ကသံၣ်သရၣ်ကမၤပုၤသးခိၣ်န့ၣ်တၢ်သ့ၣ်ညါအတၢ်သမံသမိးညီန့ၢ်လၢသၢနွံအတီၢ်ပူၤဖဲအဒီးန့ၢ်ဘၣ်လံာ် တကီၢ်တဖၣ်လၢတၢ်မၤပုၤအီၤဝံၤအခါန့ၣ်လီၤ.

ကိမ့ဒုးသ့ၣ်ညါနဖဲတၢ်ကမၤတၢ်ဆၢကတီၢ်လၢတၢ်သမံသမိးအဂီၢ်ဆဲးယံာ်လဲၣ်,ဒီးကွဲမ့ၢ်န့ၢ်လၢနကဟဲဆူကိလၢကတိၤတၢ်ဒီးတၢ်က တီပုၤကူၤစါယါဘျါတၢ်ဒီး/မ့တမ့ၢ်သးခိၣ်န့ၣ်ကသံၣ်သရၣ်ဖဲတၢ်သမံသမိးဝံၤအလီၢ်ခဲန့ၣ်လီၤ. တၢ်မ့ၢ်လိာ်ဘၣ်ပုၤကတိၤကျိးထံတၢ်န့ၣ်, ကိမ့ရဲၣ်ကျဲၤမၤအီၤန့ၣ်လီၤ. တဘျီတခါပကဆဲးကျိးန့ၢ်လၢလီၤတဲစိ လၢကကွၢ်ဝဲတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤတနီၤတချးတၢ်သမံသမိးအခါန့ၣ်လီၤ.

ညီန့ၢ်မ့ၢ်တၢ်အဂ့ၢ်ဒိၣ်လၢဖိသ့ၣ်န့ၣ်တၢ်ကတဲဘၣ်အီၤဘၣ်ဃးတၢ်သမံသမိးအဂ့ၢ်လၢကျဲလၢအကပုၤလုာ်အပူၤလၢတအိၣ်ဒီးတၢ်သ့ဝဲတၢ် ကတိၤတၢ်မၤကွၢ်ဘၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်အံၤတမ့ၢ်တၢ်မၤကွၢ်လၢနဖိကိးလိအသးမ့တမ့ၢ်ကတီၤပာ်အသးအဂီၢ်ဘၣ်. ဖဲတၢ်သမံသမိးအန့ၢ်န့ၣ်, မ့ၢ်တၢ်ကါဒိၣ်လၢနဖိကအိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့ဒီးအီၤအကသံၣ်လၢညီန့ၢ်အီၤတဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်ပီးတၢ်လီအိၣ်ဝဲအါကလုာ်လၢသးခိၣ်န့ၣ်ကသံၣ်သရၣ်သမံသမိးဝဲဖိသၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ.တၢ်ပီးတၢ်လီခဲလၢာ်ထီၣ်ဒွဲးဝဲတၢ်တမံဃီ, ဒီးခဲလၢာ်န့ၣ်ဘၣ်တၢ်တူၢ်လိာ်အီၤလၢ DE န့ၣ်လီၤ.

ဖဲတၢ်သမံသမိးဝဲအလီၢ်ခဲ

တၢ်ကတိပုၤကူစါယါဘျါတၢ်ဒီး/မ့တမ့ၢ်သးခိၣ်န့ၣ်ကသံၣ်သရၣ်ကဟ့ၣ်န့ၣ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤဘၣ်ဘးတၢ်မၤကွၢ်ဒီးတၢ်လၢနၤဒီးကိမၤတၢ်မၤ န့ၣ်သ့လၢကမၤစၢၤန့ၣ်အဂီၢ်လီၤ.တၢ်ကတိပုၤကူစါယါဘျါတၢ်ညီၣ်န့ၣ်ကတဲဘၣ်န့ၣ်မ့ၢ်န့ၣ်အိၣ်ဒီးတၢ်ကတိဒီး.မ့တမ့ၢ်ကျိၣ်တၢ်တဘၣ်လီၢ် ဘၣ်စးဘၣ်ခါအဂ့ၢ်,ဘၣ်ဆၣ်တဘျီတခီၣ်လိာ်အါထီၣ်တၢ်ဆၢကတိလၢကမၤတၢ်ဆၢတဲာ်အံၤအဂီၢ်လီၤ.လၢတၢ်အိၣ်သးတနီၤအပူၤ,တၢ် ကလိာ်မၤကဒီးတၢ်သမံသမိးအသီတဘျီန့ၣ်လီၤ.န့ၣ်ဟဲက့ၢ်မ့ၢ်တသ့ဝဲဘၣ်ဖဲတၢ်သမံသမိးဝဲအလီၢ်ခဲလၢကကတိတၢ်ဒီးတၢ်ကတိပုၤ ကူစါယါဘျါတၢ်ဘၣ်န့ၣ်, အဝဲသ့ၣ်ကဆဲးကျိးလီၤတဲစိဆူန့ၣ်လီၤ.

ကိကရဲၣ်ကျဲၤန့ၣ်ပုၤကတိကျိးထံတၢ်ဖဲန့ၣ်လိာ်ဘၣ်အီၤအခါန့ၣ်လီၤ.

ပကဆုၤထီၣ်တၢ်မၤကွၢ်အလံာ်ပာ်ဖျါဆူကိလၢသၢန့ၣ်အတီၢ်ပူၤဖဲတၢ်သမံသမိးအဆၢကတိသၢန့ၣ်အပူၤန့ၣ်လီၤ.ကိကဟ့ၣ်န့ၣ်လံာ်ပာ်ဖျါအ ဒိတဘျီ, လၢကပာ်ဃုာ်ဝဲတၢ်ဆိမိာ်တနီၤလၢကမၤစၢၤန့ၣ်အဂီၢ်လီၤ.ဖဲန့ၣ်ဒီးန့ၣ်ဘၣ်လံာ်ပာ်ဖျါ, လၢကပာ် ဃုာ်တၢ်ဆိမိာ်လၢကမၤစၢၤန့ၣ်လီၤ.ဖဲန့ၣ်ဒီးန့ၣ်ဘၣ်လံာ်ပာ်ဖျါဝဲတစု, နကီးပုၤသ့ဖဲ ၉၆၇၈ ၅၁၀၀ ဖဲန့ၣ်တၢ်သံကွၢ်မ့ၢ်အိၣ် တမံမၤန့ၣ်လီၤ. ကိကစံးဆၢစ့ၢ်ကီးဝဲန့ၣ်တၢ်သံကွၢ်လၢအအိၣ်ဒီးန့ၣ်တမံလၢလၢန့ၣ်လီၤ.

ယဖိမ့ၢ်အိၣ်ဒီးကျိၣ်အတၢ်တဘၣ်လီၢ်ဘၣ်စးဒိၣ်ဒိၣ်ကလဲာ်ဒီးအိၣ်ဒီးတၢ်လိာ်ဘၣ်အိၣ်န့ၣ်တၢ်မၤန့ၣ်ကဲထီၣ်အသးလဲၣ်.

န့ၣ်မ့ၢ်အိၣ်ဒီးကျိၣ်တၢ်တဘၣ်လီၢ်ဘၣ်စးမ့တမ့ၢ်တၢ်သဘံဘၣ်လၢတၢ်ဆဲးကျိးအတၢ်လိာ်ဘၣ်တဖၣ်အဂီၢ်န့ၣ်,

ကိကဆဲးသိၣ်လိအဝဲသ့ၣ်ဒီးမၤစၢၤအဝဲသ့ၣ်လၢကမၤလိတၢ်အဂီၢ်လီၤ. ကမၤတၢ်ဆိတလဲလၢအတၢ်မၤ

လိတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤအပူၤဖဲအလီၢ်အိၣ်ဒီးကစးထီၣ်မၤဝဲနီၢ်တဂၤတၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့တၢ်ရဲၣ်ကျဲၤ န့ၣ်လီၤ.

တၢ်ကပာ်လီၤဝဲကိဖိတၢ်ဆိၣ်ထွဲကရၢၢ်လၢကကတိတၢ်ဘၣ်ဘးဒီးန့ၣ်

အတၢ်လိာ်ဘၣ်ဒီးတၢ်လဲထီၣ်လဲထီၣ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. ကိပတံအါထီၣ်လံာ်လဲကဲဘျးတဖၣ်သ့ခီဖျါတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤလၢ

ကိဖိလၢအအိၣ်ဒီးသးကွၢ်ဂီၤတလၢပဲတဖၣ်(PSD) မ့တမ့ၢ် သးကွၢ်ဂီၤတလၢပဲအတၢ်န့ၣ်ပာ်ဃုာ် (DI)အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

ကိအပူၤဘၣ်မူဘၣ်ဒါတဂၤကကတိတၢ်ဒီးန့ၣ်ဘၣ်ဘးတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤလၢလၢတၢ်မၤအီၤလၢန့ၣ်အလီၢ်ကဝီၤအပူၤန့ၣ်လီၤ.

တၢ်မၤစၢၤကရၢအဂၤတဖၣ်ကမၤစၢၤစ့ၢ်ကီးန့ၣ်လၢကမၤစၢၤန့ၣ်အဂီၢ်, ဒ်အမ့ၢ် ထံကီၢ်သးကွၢ်ဂီၤတလၢပဲအတၢ်အုၣ်ကီၤ (National Disability Insurance Scheme) (NDIS) န့ၣ်လီၤ.

ယဖိမ့ၢ်အိၣ်ဒီးကျိၣ်တၢ်တဘၣ်လီၢ်ဘၣ်စးဘၣ်ဒီးတၢ်လိာ်ဘၣ်အိၣ်အါတခီတၢ်မၤန့ၣ်ကမၤအသးလဲၣ်.

န့ၣ်မ့ၢ်အိၣ်ဒီးကျိၣ်အတၢ်တဘၣ်လီၢ်ဘၣ်စးဒိၣ်ဒိၣ်ကလဲာ်ဒီးတၢ်လိာ်ဘၣ်အိၣ်အါဘၣ်န့ၣ်,ကိကဆဲးသိၣ်လိအဝဲသ့ၣ်ဒီးမၤစၢၤအီၤ လၢကမၤလိတၢ်န့ၣ်လီၤ.တၢ်သမံသမိးအလံာ်ပာ်ဖျါကဟ့ၣ်ထီၣ်ဝဲတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤလၢကမၤစၢၤန့ၣ်ဒီးကိကဆိၣ်ထွဲဝဲန့ၣ်အတၢ်မၤလိမၤဒီး

နွဲ့လီၤ. တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤတဖၣ်အိၣ်ဝဲအါမံၤဆူၣ်အဂီၢ်လၢကမၤစၢၤဖဲသ့ၣ်တဖၣ်လၢယုၤဒီးကျိၣ်မ့ၢ်တၢ်မၤလိတၢ်ကီၢ်တၢ်ခဲတဖၣ်ဒ်အမ့ၢ် ကျိၣ်ဒီးတၢ်မၤလိသးကွၢ်ဂီၤတလၢပျဲၤတဖၣ်အတၢ်ဆိၣ်ထွဲတၢ်ရဲၣ်ကျဲၤမ့ၢ်သးကွၢ်ဂီၤတလၢပျဲၤ အတၢ်ဒုးပုၣ်ယုၤတၢ်ဆိၣ်ထွဲတဖၣ်နွဲ့လီၤ.နကတီၤတၢ်ဒီးကွၢ်ဘၣ်ယးလၢအဝဲသ့ၣ်ကသ့ၣ်ဆိၣ်ထွဲန့ၣ်ဖိဒ်လဲၣ်အဂီၢ်သ့ၣ်လီၤ.

တၢ်ကတိၤကျိၤအခိၣ်သ့ၣ်

တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤလၢကိၤဖိလၢအအိၣ်ဒီးသးကွၢ်ဂီၤတလၢပျဲၤ (PSD): PSD ဟ့ၣ်ထီၣ်ပဒိၣ်ကွၢ်တဖၣ်ကျိၣ်စ့တၢ်ဆိၣ်ထွဲအပိၣ်လၢကဆိၣ်ထွဲကိၤဖိတဖၣ်လၢအအိၣ်ဒီးသးကွၢ်ဂီၤတလၢပျဲၤဒီးတၢ်လိၣ်ဘၣ်အါဝဲတဖၣ်အဂီၢ်လီၤ.

သးကွၢ်ဂီၤတလၢပျဲၤအတၢ်န့ၣ်ပုၣ်ယုၤ သးကွၢ်ဂီၤတလၢပျဲၤအတၢ်န့ၣ်ပုၣ်ယုၤကမၤအါထီၣ်ဝဲတၢ်ဆိၣ်ထွဲလၢကိၤဖိလၢအအိၣ်ဒီးသးကွၢ်ဂီၤတလၢပျဲၤအဂီၢ်ဒီးတၢ်ကမၤသ့ၣ်ညါအီၤဒီးဘံးထီၣ်ယိၤပဒိၣ်အကွၢ်တဖၣ်ခိၣ်ဖျိတၢ်ဘိးဘၣ်ရၤလီၤအါထီၣ်လံာ်ပတံထီၣ်လၢယံာ်န့ၣ်အတီၢ်ပူၤစးထီၣ် ကွၢ်ကတီၢ် ၄, ၂၀၂၁ န့ၣ်လီၤဖဲ ၂၀၂၅ ကတၢ်ဝဲန့ၣ်, သးကွၢ်ဂီၤတလၢပျဲၤအတၢ်န့ၣ်ပုၣ်ယုၤန့ၣ်တၢ်ကပၣ်က့ၢ်တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤလၢကိၤဖိလၢအအိၣ်ဒီးသးကွၢ်ဂီၤတလၢပျဲၤအလီၢ်လၢကိၤဖိတဖၣ်အပူၤန့ၣ်လီၤ.သးကွၢ်ဂီၤတလၢပျဲၤအတၢ်န့ၣ်ပုၣ်ယုၤအက့ၢ်ပနီၣ်န့ၣ်တၢ်ကသ့ၣ်အီၤလၢကမၤစၢၤဝဲကွၢ်ဒီးဟံၣ်ဖိယိၤဖိတဖၣ်လၢကန့ၢ်ပၢၢ်ကိၤဖိအတၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့ၣ်ဒီးတၢ်ဆိၣ်ထွဲအတၢ်လိၣ်ဘၣ်တဖၣ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. နဖိအကွၢ်ကဒုးသ့ၣ်ညါန့ၣ်ဖဲသးကွၢ်ဂီၤတလၢပျဲၤကစးထီၣ်ဖဲန့ၣ်န့ၣ်ဆံးယံာ်လဲၣ်န့ၣ်လီၤ.

ကျိၣ်အတၢ်တဘၣ်လီၢ်ဘၣ်စး-

တၢ်သ့ၣ်ညါတၢ်ဆါအပနီၣ်လၢတၢ်ဟ့ၣ်လီၤပုၤတဂၤလၢအအိၣ်ဒီးတၢ်ဂ့ၢ်ကီၢ်လၢကန့ၢ်ပၢၢ်ပုၤဂၤကတီၤတၢ်ဒီး.မ့ၢ်တၢ်မၤလိတၢ်ကီၢ်တၢ်ခဲလၢကသ့ၣ်တၢ်ကတိၤကျိၤတဖၣ်လၢကဆဲးကျိးလိာ်သးအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်အံၤတဘျီတခိၣ်ဘၣ်တၢ်သ့ၣ်ညါအီၤဒ်ကျိၣ်အတၢ်ဒိၣ်ထီၣ်အတၢ်တဘၣ်လီၢ်ဘၣ်စး (DLD) န့ၣ်လီၤ.

ကျိၣ်လၢတၢ်တူၢ်လိာ်အီၤသ့- တၢ်သ့ၣ်တဘၣ်လၢကန့ၢ်ပၢၢ်တၢ်ကတိၤဖျၢၣ်, တၢ်ကတိၤကျိၤဒီးအိၣ်ပညိၤလၢပုၤအဂၤတဖၣ်တဲအီၤ န့ၣ်လီၤ.

ကျိၣ်အတၢ်ပၣ်ဖျါထီၣ် -တၢ်သ့ၣ်တဘၣ်လၢကပၣ်လီၤတၢ်ဆိမိၣ်တဖၣ်လၢတၢ်ကတိၤဖျၢၣ်ဒီးတၢ်ကတိၤကျိၤတၢ်ဆဲးကျိးလိာ်သးအပူၤလီၤ.

သးခိၣ်န့ၣ်တၢ်သ့ၣ်ညါအတၢ်သမံသမိး -တၢ်သမံသမိးတခါလၢတၢ်မၤအီၤလၢသးခိၣ်န့ၣ်ကသံၣ်သရၣ်တဂၤလၢအကွၢ်ဝဲပုၤတဂၤအတၢ်ဆိမိၣ်ဒီးတၢ်ယဲၣ်လီၤတၢ်ဂ့ၢ်ကီၢ်အတၢ်သ့ၣ်တဘၣ်တဖၣ်လၢအကါဒိၣ်လၢတၢ်မၤလိအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ

တၢ်သဘံၣ်ဘျီအတၢ်ဆဲးကျိးတၢ်လိာ်တဖၣ်- တၢ်လိာ်ဘၣ်လၢပုၤတဂၤလၢအကတီၤတၢ်ဘၣ်ထဲတဖၣ်ဖိမ့ၢ်တမ့ၢ်တဘၣ်နီတဖၣ်,မ့ၢ်တမ့ၢ်တၢ်ကတိၤလၢကီၢ်လၢတၢ်ကန့ၢ်ပၢၢ်အီၤန့ၣ်လီၤ.ပုၤတဂၤအံၤကလိာ်ဘၣ်ကျဲၤအဂၤတဘျီလၢကမၤစၢၤအီၤလၢတၢ်ဆဲးကျိးလိာ်သးအဂီၢ်, အဒိ, တၢ်ကတိၤဖျၢၣ်အခိၣ်သ့ၣ်တၢ်ပနီၣ်, တၢ်ဂီၤပနီၣ်တဖၣ်, လံာ်တၢ်ဆဲးကျိးလိာ်သးဒီး/မ့ၢ်တမ့ၢ်စးလၢတၢ်သးအီၤလၢတၢ်ကတိၤအဂီၢ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်ကတိၤအကလုာ်တၢ်တဘၣ်လီၢ်ဘၣ်စး -ကီၢ်ခဲလၢကကတီၤသီၣ်တၢ်လၢကဒုးကဲထီၣ်တၢ်ကတိၤဖျၢၣ်တဖၣ်.

ဖိသ့ၣ်ကတီၢ်အိၣ်ဒီးတၢ်ကတိၤကီၢ်ခဲ(Childhood apraxia of speech)(CAS): တၢ်ကတိၤအသီၣ်တဘၣ်လီၢ်ဘၣ်စး

လၢအမၤဘၣ်ဒိဝဲပုၤတၢ်အတၢ်သ့တၢ်ဘၣ်လၢကမၤဟူၣ်အထူၣ်ပျၢ်လၢတၢ်သူအီၤလၢကကတိၤတၢ်အဂီၢ်ဒီးတကဲထီၣ်ညီၣ်န့ၢ်အသးဘၣ်န့ၢ်လီၤ.

သးခိၣ်န့ၢ်ကသံၣ်သရၣ်-သရၣ်ဒိၣ်သမၤထီၣ်လၢအအိၣ်ဒီးတၢ်သိၣ်လိလီၤဆီဘၣ်သးတၢ်သမံသမိးလၢတၢ်ဆိကမိၣ်ဒီး

တၢ်သဲၣ်လီၤတၢ်ဂ့ၢ်ကီၢ်အတၢ်သ့တၢ်ဘၣ်တဖၣ်

တၢ်ကတိၤပုၤကူၤစါယါဘျါတၢ် - သရၣ်ဒိၣ်သမၤထီၣ်သုၣ်ဒီးတၢ်မၤလိလီၤဆီလၢတၢ်သမံသမိးဝဲကျိၣ်ဒီးဃုသ့ၣ်ညါ

ကျိၣ်အတၢ်ဂံၢ်ဆူၣ်ဒီးတၢ်တၢ်တဖၣ်န့ၢ်လီၤ.

နီၣ်တၢ်တၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့တၢ်ရဲၣ်ကျဲၤ (IEP): IEPမၤစၢၤကူၣ်သရၣ်/သရၣ်မုၢ်လၢကရဲၣ်ကျဲၤတၢ်ဒီးဆိၣ်ထွဲကိၣ်ဖိအတၢ်မၤ

လိတၢ်လိၣ်ဘၣ်တဖၣ်န့ၢ်လီၤ.

ကိၣ်ဖိတၢ်ဆိၣ်ထွဲကရူၢ် (SSG): ကရူၢ်တဖၣ်, ပုၣ်ဃုၣ်ကူၣ်သရၣ်/သရၣ်မုၢ်ဒီးဟံၣ်ဖိဃီဖိ, လၢအမၤဃုၣ်သကိးတၢ်တပူၤဃီ

လၢကသ့ၣ်ညါလီၤတၢ်ဘၣ်ကိၣ်ဖိတၢ်အတၢ်လိၣ်ဘၣ်တဖၣ်, မၤအါထီၣ် IEP ဒီးကွၢ်ဟ့ၣ်ဝဲကိၣ်ဖိအတၢ်လဲၤထီၣ်လဲၤထီၣ်န့ၢ်လီၤ

ကျိၣ်ဒီးတၢ်မၤလိလၢသးကွၢ်ဂီၢ်တၢ်လၢပဲၤအဂီၢ်တၢ်ဆိၣ်ထွဲတၢ်ရဲၣ်ကျဲၤ -ဟ့ၣ်ထီၣ်ဝဲကိၣ်ဃုၣ်ဒီးလံၣ်လဲၣ်ကဲဘျး

အါထီၣ်လၢကိၣ်ဖိတဖၣ်လၢအအိၣ်ဒီးကျိၣ်ဒီး/မ့တမ့ၢ်တၢ်မၤလိလၢသးကွၢ်ဂီၢ်တၢ်လၢပဲၤအဂီၢ်တဖၣ်န့ၢ်လီၤ.

***ဝံသးစူၤဆဲးကျိးန့ၢ်ဖိအကိၣ်ဖိန့ၢ်မ့ၢ်အဲၣ်ဒီးပုၤကျိးထံတၢ်တၢ်လၢကမၤစၢၤဒီးစံးဆၢန့ၢ်တၢ်သံကွၢ်တဖၣ်လၢလံၣ်ကဘျးပၤအဖီလၢတဖၣ်အံၤတက့ၢ်**